

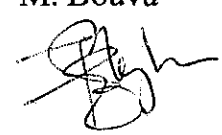
Initiatiefvoorstel krachtens artikel 78 van de Grondwet van de Republiek Suriname (S.B. 1987 no. 116, zoals gewijzigd bij S.B. 1992 no. 38), ingediend door J. Simons, M. Bouva, S. Tsang, C. Waterberg en A. Misiekaba, allen leden van De Nationale Assemblée, **houdende regels inzake de jaarrekening (Wet op de jaarrekening).**

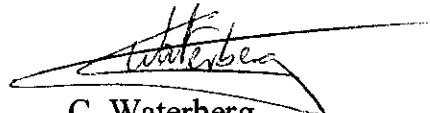
Paramaribo, 4 mei 2017

De initiatiefnemers:

J. Simons

M. Bouva

S. Tsang

C. Waterberg

A. Misiekaba

Aan: De Nationale Assemblée

DE NATIONALE ASSEMBLEE	
Ingek. <u>4 mei</u> 20 <u>17</u>	
Agenda no. <u>821/17</u>	
Verwezen	
Naar	

**WET van,
houdende regels inzake de
jaarrekening (Wet op de jaarrekening)**

ONTWERP

DE PRESIDENT VAN DE REPUBLIEK SURINAME,

In overweging genomen hebbende, dat het wenselijk is regels ten aanzien van de jaarrekeningen en accountantscontrole betreffende bepaalde categorieën van ondernemingen, instellingen of openbare lichamen, vast te stellen;

Heeft, na goedkeuring door De Nationale Assemblée, de Staatsraad gehoord, bekrachtigd de onderstaande wet:

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Definities

Artikel 1

1. In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:
- a. Minister: de minister belast met financiële aangelegenheden;
 - b. accountantscontrole: een onderzoek door een externe of onafhankelijke accountant naar de activiteiten en verrichtingen van een organisatie om vast te stellen of deze overeenkomstig bepaalde doelstellingen, budgetten, normen en regels plaatsvinden als bedoeld in artikel 14;
 - c. controleplichtig: de verplichting om te voldoen aan een accountantscontrole;
 - d. controleverklaring: een document van een externe of onafhankelijke accountant met betrekking tot een door hem uitgevoerde controle van een jaarrekening;
 - e. fiscale waarderingsgrondslagen: de waarderingsgrondslagen ingevolge het goed koopmansgebruik, zoals vervat in de Inkomstenbelasting 1922;
 - f. formeel buitenlandse vennootschap: een naar een ander dan Surinaams recht opgerichte, rechtspersoonlijkheid bezittende kapitaalvennootschap die haar werkzaamheid geheel of nagenoeg geheel in Suriname verricht en voorts geen werkelijke band heeft met de staat waarbinnen het recht geldt waarnaar zij is opgericht; hieronder worden niet begrepen vennootschappen waarop het recht van een lidstaat van de CARICOM toepasselijk is;
 - g. geconsolideerde jaarrekening: is de jaarrekening waarin de activa, passiva, baten en lasten van de rechtspersonen en vennootschappen die een groep of groepsdeel vormen en andere in de consolidatie meegenomen rechtspersonen en vennootschappen, als één geheel worden opgenomen;
 - h. groep: een economische eenheid waarin rechtspersonen en vennootschappen organisatorisch zijn verbonden;
 - i. groepsmaatschappijen: rechtspersonen en vennootschappen die met elkaar in een groep verbonden zijn.
 - j. kasstroomoverzicht: overzicht van de geldmiddelen die in een verslagperiode beschikbaar zijn gekomen en die inzicht geeft in het gebruik van deze geldmiddelen

- die in samenhang met de balans en winst- en verliesrekening bijdraagt aan de beoordeling van de financiering van de activiteiten, de liquiditeit, de solvabiliteit en de kwaliteit van het behaalde resultaat;
- k. omvangscriteria: indicatoren die bepalen dat een rechtspersoon als groot, middelgroot of klein wordt aangemerkt;
- l. organisatie van openbaar belang: een organisatie die voldoet aan de criteria als bedoeld in artikel 12;
- m. verloopoverzicht: de weergave van de beginstand, mutaties en eindstand van een post in een jaarrekening;
- n. verslaggevingsstandaarden: de grondslagen voor de waardering en resultaatbepaling op basis waarvan de jaarrekening en de toelichting op de jaarrekening is opgesteld, alsmede richtlijnen omtrent de inrichting en presentatie daarvan.

Toepasselijkheid

Artikel 2

1. Deze wet is van toepassing op:

- a. de coöperatieve vereniging, de onderlinge waarborgmaatschappij en de naamloze vennootschap, alsmede op een financiële instelling die in het bezit is van een vergunning voor de uitoefening van een kredietinstelling ingevolge de Wet Toezicht Bank-en Kredietwezen, ongeacht hun rechtsvorm;
- b. een commanditaire vennootschap of een vennootschap onder firma waarvan alle vennoten die volledig jegens schuldeisers aansprakelijk zijn voor de schulden, kapitaalvennootschappen naar buitenlands recht zijn;
- c. de bij of krachtens wet ingestelde rechtspersonen die niet reeds onder a en d vallen;
- d. de stichting en de vereniging die een of meer ondernemingen in stand houden welke ingevolge de wet in het handelsregister moeten worden ingeschreven, tenzij de stichting of vereniging bij of krachtens wet verplicht is een financiële verantwoording op te stellen die gelijkwaardig is aan een jaarrekening als bedoeld in deze wet en deze openbaar moet worden gemaakt.

2. Voor de toepassing van deze wet worden de onderlinge waarborgmaatschappij, de commanditaire vennootschap en de vennootschap onder firma als rechtspersonen aangeduid.

3. Het bepaalde ten aanzien van de naamloze vennootschap is van overeenkomstige toepassing op de formeel buitenlandse vennootschap met dien verstande dat waar gesproken wordt van bestuur, raad van commissarissen en algemene vergadering van aandeelhouders en de daaraan toegekende verplichtingen en/of bevoegdheden, bedoeld wordt (en) dat orgaan of die organen welke binnen zo een vennootschap als zodanig bevoegd is of zijn.

Artikel 3

1. Rechtspersonen als bedoeld in artikel 2 lid 1 zijn verplicht jaarlijks een jaarrekening op te stellen.

2. Voor instellingen die onder toezicht staan van de Centrale Bank van Suriname kunnen onverminderd het ter zake bepaalde in de Wet Toezicht Bank en Kredietwezen door de Centrale Bank van Suriname nadere eisen worden gesteld voor wat betreft de inrichting van de

jaarrekening, waarderingsgrondslagen en verslaggevingsstandaarden, controleplicht, publicatieplicht, termijnen waarbinnen de jaarrekening moet zijn goedgekeurd of vastgesteld en het jaarverslag.

Hoofdstuk 2. Jaarrekening en jaarverslag

Algemeen

Artikel 4

1. De jaarrekening wordt onderscheiden in de enkelvoudige jaarrekening die bestaat uit de balans en de winst- en verliesrekening met de toelichting, en de geconsolideerde jaarrekening indien de rechtspersoon een geconsolideerde jaarrekening opstelt.
2. De jaarrekening geeft volgens normen die in het maatschappelijk verkeer als aanvaardbaar worden beschouwd een zodanig inzicht dat een verantwoord oordeel kan worden gevormd omtrent het vermogen en het resultaat, alsmede voor zover de aard van een jaarrekening dat toelaat, omtrent de solvabiliteit en de liquiditeit van de organisatie.
3. De jaarrekening bevat ten minste de balans, de winst- en verliesrekening, het kasstroomoverzicht en het verloopoverzicht van het eigen vermogen en een toelichting op eerdergenoemde stukken.
4. De balans met de toelichting geeft getrouw, duidelijk en stelselmatig de grootte van het vermogen en zijn samenstelling in actief- en passiefposten op het einde van het boekjaar weer. De winst- en verliesrekening met de toelichting geeft getrouw, duidelijk en stelselmatig de grootte van het resultaat van het boekjaar en zijn afleiding uit de posten van baten en lasten weer.
5. Het jaarverslag bestaat uit de jaarrekening, het bestuursverslag en het verslag van de raad van commissarissen, en de controleverklaring, zoals bedoeld in artikel 12, indien van toepassing. Bij staatsbesluit worden met betrekking tot het bestuursverslag en het verslag van de raad van commissarissen, nadere regels vastgesteld.

Vaststelling van de jaarrekening

Artikel 5

1. De jaarrekening wordt opgesteld door het bestuur van de naamloze vennootschap. De raad van commissarissen beoordeelt de jaarrekening en voorziet deze van een preadvies en bidet deze gezamenlijk met de verklaring van de accountant - indien van toepassing- aan, aan de algemene vergadering van aandeelhouders. De algemene vergadering van aandeelhouders stelt de jaarrekening vast dan wel keurt deze goed.
2. De jaarrekening wordt ondertekend door alle leden van het bestuur en de raad van commissarissen. Indien een hunner handtekening ontbreekt, wordt de reden hiervan door het bestuur vermeld.
3. Van de dag van oproeping van de algemene vergadering van aandeelhouders waarin de

jaarrekening wordt vastgesteld casu quo goedgekeurd tot de afloop daarvan liggen de stukken ten kantore van de vennootschap voor de aandeelhouders ter inzage.

Artikel 6

1. Voor een rechtspersoon die niet de rechtsvorm van de naamloze vennootschap heeft, gelden de volgende regels voor de vaststelling dan wel goedkeuring van de jaarrekening:

- a. Indien een rechtspersoon leden heeft, heeft het orgaan waarin zij vertegenwoordigd zijn dezelfde functie als de algemene vergadering van aandeelhouders bij een naamloze vennootschap voor het vaststellen dan wel goedkeuren van de jaarrekening;
- b. Indien de rechtspersoon geen leden heeft wordt de jaarrekening goedgekeurd dan wel vastgesteld door de raad van commissarissen of raad van toezicht. Een raad van toezicht wordt gelijkgesteld met de raad van commissarissen bij een naamloze vennootschap;
- c. Indien een rechtspersoon geen raad van commissarissen of raad van toezicht heeft, stuurt de directie de jaarrekening direct naar de leden en indien van toepassing vergezeld van de verklaring van de accountant.

2. Het bepaalde in artikel 5 leden 2 en 3 is van overeenkomstige toepassing.

Geconsolideerde jaarrekening

Artikel 7

De geconsolideerde jaarrekening bevat ten minste de geconsolideerde balans, de geconsolideerde winst- en verliesrekening, het geconsolideerde kasstroomoverzicht, het geconsolideerde verloopoverzicht van het eigen vermogen en een toelichting op eerdergenoemde stukken. De geconsolideerde jaarrekening vormt een toelichting op de enkelvoudige verantwoording en valt onder de controleplicht indien deze van toepassing is op de enkelvoudige verantwoording.

Artikel 8

De rechtspersoon die, alleen of samen met een andere groepsmaatschappij, aan het hoofd staat van een groep, stelt een geconsolideerde jaarrekening op, waarin worden opgenomen de eigen financiële gegevens met die van zijn dochtermaatschappijen in de groep, andere groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarop zij een overheersende zeggenschap kan uitoefenen of waarover zij de centrale leiding heeft.

Artikel 9

1. De financiële gegevens van een rechtspersoon of vennootschap mogen in de geconsolideerde jaarrekening worden opgenomen naar evenredigheid tot het daarin gehouden belang.

2. In de geconsolideerde jaarrekening behoeft het eigen vermogen niet te worden uitgesplitst. Het aandeel in het groepsvermogen en in het geconsolideerde resultaat dat niet aan de rechtspersoon toekomt, wordt vermeld.

Verslaggevingsstandaarden

Artikel 10

1. Voor het opstellen van een jaarrekening worden de volgende verslaggevingsstandaarden onderscheiden:

- a. de fiscale waarderingsgrondslagen ingevolge het goed koopmansgebruik zoals vervat in de Inkomstenbelasting 1922;
- b. normen die in het maatschappelijk verkeer als aanvaardbaar worden beschouwd en een zodanig inzicht geven dat een verantwoord oordeel kan worden gevormd omtrent het vermogen en het resultaat, alsmede, voor zover de aard van een jaarrekening dat toelaat, omtrent de solvabiliteit en de liquiditeit van de rechtspersoon;
- c. de International Financial Reporting Standards for Small and Medium Sized Entities (IFRS for SME), zoals deze door de International Accounting Standards Board (IASB) is vastgesteld en gepubliceerd;
- d. de uitgebreide versie van de IFRS of andere internationaal aanvaarde verslaggevingsstandaarden, nader bij staatsbesluit bepaald.

2. De inrichting van de jaarrekening geschiedt overeenkomstig de volgende verslaggevingsstandaarden:

- a. organisaties van openbaar belang richten hun jaarrekening minimaal in volgens de waarderingsgrondslagen van de International Financial Reporting Standards (IFRS);
- b. rechtspersonen die overeenkomstig artikel 11 lid 2 als middelgrote rechtspersonen worden gekwalificeerd richten hun jaarrekening in minimaal volgens de waarderingsgrondslagen van de IFRS for SME;
- c. rechtspersonen die volgens artikel 11 als kleine rechtspersonen worden gekwalificeerd richten hun jaarrekening minimaal in volgens de fiscale waarderingsgrondslagen.

3. De rechtspersoon vermeldt in de toelichting op de jaarekening volgens welke verslaggevingsstandaard de jaarrekening is opgesteld.

Omvangscriteria

Artikel 11

1. Voor de vaststelling van een grote-, middelgrote- en kleine rechtspersoon wordt uitgegaan van:

- a. het gemiddeld aantal voltijds werkzame personen over het boekjaar;
- b. de netto-omzet, uitgaande van de normale niet-incidentele bedrijfsactiviteiten over het boekjaar; en
- c. de waarde van de activa volgens de balans aan het eind van het boekjaar.

2. De volgende criteria gelden:

A. voor een grote rechtspersoon:

- (1). de waarde van de activa bedraagt meer dan twaalf miljoen Surinaamse Dollar of het equivalent daarvan in buitenlandse valuta;
- (2). de netto-omzet gedurende het afgelopen boekjaar bedraagt meer dan vierentwintig miljoen Surinaamse Dollar of het equivalent daarvan in buitenlandse valuta;
- (3). het personeelsbestand meer dan 50 (vijftig) personen bedraagt;

B. voor een middelgrote rechtspersoon:

- (1). de waarde van de activa bedraagt meer dan drie miljoen Surinaamse Dollar of het equivalent daarvan in buitenlandse valuta;
- (2). de netto-omzet gedurende het afgelopen boekjaar meer bedraagt dan zes miljoen Surinaamse Dollar of het equivalent daarvan in buitenlandse valuta;
- (3). het personeelsbestand meer dan 10 (tien) personen en minder dan 50 (vijftig) personen bedraagt;

C. voor een kleine rechtspersoon:

- (1). de waarde van de activa bedraagt drie miljoen Surinaamse Dollar of minder of het equivalent daarvan in buitenlandse valuta;
- (2). de netto-omzet gedurende het afgelopen boekjaar bedraagt zes miljoen Surinaamse Dollar of minder of het equivalent daarvan in buitenlandse valuta;
- (3). het personeelsbestand minder dan 10 (tien) personen bedraagt.

3. De beoordeling van de omvangscriteria geschiedt op basis van twee opeenvolgende balansdata, waarbij ten minste voldaan dient te worden aan twee van de drie in lid 2 onder A, B of C genoemde criteria.

4. De in lid 2 genoemde bedragen kunnen bij staatsbesluit worden gewijzigd, telkens wanneer de prijsontwikkeling daartoe aanleiding geeft, gehoord de daarbij betrokken actoren.

Organisaties van openbaar belang

Artikel 12

1. Tot een organisatie van openbaar belang wordt gerekend een:

- a. in Suriname gevestigde grote rechtspersoon;
- b. in Suriname gevestigde naamloze vennootschap waarvan uitgegeven effecten openbaar worden verhandeld dan wel een openbare notering hebben;
- c. in Suriname gevestigde (onder toezicht staande) kredietinstelling;
- d. in Suriname gevestigde (onder toezicht staande) verzekeraar;
- e. in Suriname gevestigd (onder toezicht staand) pensioenfonds;
- f. bij of krachtens wet opgerichte rechtspersoon;
- g. buitenlandse onderneming, die voldoet aan de omvangscriteria van een grote rechtspersoon als bedoeld in artikel 11 lid 2, uitgaande van hun locale activiteiten.

2. Bij staatsbesluit kunnen andere categorieën van ondernemingen, instellingen of openbare lichamen als organisatie van openbaar belang worden aangewezen, waarvan het maatschappelijk belang zodanig is, dat ondeugdelijk bestuur en financiële verantwoording een aanmerkelijk nadelige invloed kan hebben op het vertrouwen in de publieke functie.

Openbaarmaking van de jaarrekening (publicatieplicht)

Artikel 13

1. Rechtspersonen zijn verplicht tot openbaar making van de jaarrekening. De openbaar making geschiedt door deponering van de volledig in de Nederlandse taal gestelde tekst van de jaarrekening overeenkomstig de leden 2 en 3.
2. De jaarrekeningen van rechtspersonen die behoren tot organisaties van openbaar belang als bedoeld in artikel 12 lid 1 dienen te worden gedeponerd ten kantore van het Handelsregister, binnen zes maanden na het verstrijken van het boekjaar.
3. Middelgrote en kleine rechtspersonen die niet tevens rechtspersonen zijn die behoren tot organisaties van openbaar belang, dienen binnen acht maanden na het verstrijken van het boekjaar hun jaarrekening ter inzage te leggen voor belanghebbenden ten kantore van de betreffende rechtspersonen. Van de ter inzage legging als bedoeld in de eerste volzin wordt onverwijld mededeling gedaan ten kantore van het Handelsregister.
4. Bij of krachtens staatsbesluit worden met betrekking tot de publicatieplicht als bedoeld in de leden 1, 2 en 3 nadere regels vastgesteld, gehoord de Surinaamse Vereniging van Accountants.

Hoofdstuk 3. Controleplicht

Accountantscontrole en -verklaring

Artikel 14

1. De organisaties van openbaar belang, als bedoeld in artikel 12 lid 1, dienen een accountscontrole te doen verrichten op hun jaarrekening.
2. Overige rechtspersonen kunnen vrijwillig de jaarrekening aan een accountantscontrole onderwerpen, tenzij zij daartoe statutair dan wel op grond van enig wettelijk voorschrift verplicht zijn.
3. De accountant onderzoekt of de jaarrekening het in artikel 4 lid 1 vereiste inzicht geeft. Hij gaat voorts na, of de jaarrekening aan de bij en krachtens de wet gestelde voorschriften voldoet, of het bestuursverslag met de jaarrekening verenigbaar is, en of het bestuursverslag in het licht van de tijdens het onderzoek van de jaarrekening verkregen kennis en begrip omtrent de rechtspersoon en zijn omgeving, materiële onjuistheden bevat.
4. De accountant geeft de uitslag van zijn onderzoek weer in een verklaring omtrent de getrouwheid van de jaarrekening. De accountant kan een afzonderlijke verklaring afgeven voor de enkelvoudige jaarrekening en voor de geconsolideerde jaarrekening. De accountantsverklaring omvat ten minste:
 - a. een vermelding op welke jaarrekening het onderzoek betrekking heeft en welke wettelijke voorschriften op de jaarrekening toepasselijk zijn;

- b. een beschrijving van de reikwijdte van het onderzoek, waarin ten minste wordt vermeld welke richtlijnen voor de accountantscontrole in acht zijn genomen;
- c. een oordeel of de jaarrekening het vereiste inzicht geeft en aan de bij en krachtens de wet gestelde regels voldoet;
- d. een verwijzing naar bepaalde zaken waarop de accountant in het bijzonder de aandacht vestigt, zonder een verklaring als bedoeld in lid 5, onderdeel b, af te geven;
- e. een vermelding van de gebleken tekortkomingen naar aanleiding van het onderzoek overeenkomstig lid 3;
- f. een oordeel over de verenigbaarheid van het bestuursverslag met de jaarrekening;
- g. een oordeel of er, in het licht van de tijdens het onderzoek van de jaarrekening verkregen kennis en begrip omtrent de rechtspersoon en zijn omgeving, materiële onjuistheden in het bestuursverslag zijn gebleken onder opgave van de aard van die onjuistheden;
- h. een verklaring betreffende materiële onzekerheden die verband houden met gebeurtenissen of omstandigheden die gereede twijfel kunnen doen rijzen of de rechtspersoon zijn werkzaamheden voort kan zetten;
- i. een vermelding van de vestigingsplaats van de accountantsorganisatie.

5. De accountantsverklaring kan betreffen een goedkeurende verklaring, een verklaring met beperking, een afkeurende verklaring of een verklaring van oordeelonthouding. De accountant ondertekent en dagtekent de accountantsverklaring.

Onafhankelijke gecertificeerde accountant

Artikel 15

1. De accountantscontrole vindt plaats door een onafhankelijke gecertificeerde accountant.
2. De certificering van accountants geschiedt door een bij beschikking van de Minister aangewezen instelling.
3. Bij de inwerkingtreding van deze wet en onverminderd het bepaalde in lid 2, treedt als de daarin bedoelde instelling op de Surinaamse Vereniging van Accountants.
4. Bij of krachtens staatsbesluit kunnen met betrekking tot het bepaalde in de leden 1 tot en met 3 nadere regels worden vastgesteld.

Hoofdstuk 4. Straf-, overgang- en slotbepalingen

Economisch delict

Artikel 16

Het in strijd handelen met de bij of krachtens deze wet gegeven voorschriften is een economisch delict en is het bepaalde in de Wet Economische Delicten (S.B. 1986 no. 2) van toepassing.

Overgangsbepaling

Artikel 17

Bij de inwerkingtreding van deze wet hebben de in deze wet bedoelde rechtspersonen een termijn van twee jaar om te voldoen aan de bij of krachtens deze wet gegeven voorschriften. Gedurende de in de eerste volzin bedoelde termijn is het bepaalde in artikel 16 niet van toepassing.

Slotbepalingen

Artikel 18

De Minister kan, wanneer de uitvoering van deze wet en de daarop berustende bepalingen dat vordert, bij beschikking één of meer aanwijzingen geven.

Artikel 19

1. Deze wet wordt aangehaald als: Wet op de Jaarrekening.
2. Zij wordt in het Staatsblad van de Republiek Suriname afgekondigd.
3. Zij treedt inwerking met ingang van de dag volgende op die van haar afkondiging.
4. De Minister van Financiën is belast met de uitvoering van deze wet.

Gegeven te Paramaribo, de

DESIRÉ D. BOUTERSE

**WET van,
houdende regels inzake de jaarrekening
(Wet op de Jaarrekening)**

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. Algemeen

De jaarrekening is een financieel eindverslag van een onderneming die jaarlijks dient te worden opgesteld. Een jaarrekening geeft inzicht in de financiële situatie van de onderneming in het betreffende boekjaar. Hiermee dient de jaarrekening verschillende doelen voor verschillende doelgroepen.

Voor de eenmanzaak is de jaarrekening van belang voor de eigenaar zelf en de Belastingdienst. De jaarrekening is voorts van belang voor de financiers, zoals bijvoorbeeld de bank in verband met een kredietverlening. Voor de investeerders is de jaarrekening eveneens van eminent belang. De jaarrekening van een onderneming draagt immers in belangrijke mate bij aan economische beslissingen van belanghebbenden bij de vennootschap en de daarmee verbonden onderneming. Investeerders betrekken de in de jaarrekening vervatte informatie bij hun besluit om kapitaal aan de onderneming beschikbaar te (blijven) stellen.

In het vennootschappelijke systeem vormt de jaarrekening tezamen met het jaar- of bestuursverslag het voornaamste middel voor die ondernemingsleiding om verantwoording af te leggen over het gevoerde beleid. Voor de aandeelhouders is de bespreking van de jaarrekening in de jaarlijkse algemene vergadering van aandeelhouders de gelegenheid om hun oordeel te geven over de wijze waarop bestuur en raad van commissarissen zich van hun respectieve taken hebben gekweten. Ook bestuurders en commissarissen hebben belang bij financiële informatie; rechtstreeks als hun bezoldiging afhankelijk is van de resultaten van de onderneming en indirect omdat aandeelhouders en kredietverschaffers de prestaties van de ondernemingsleiding plegen te relateren aan de financiële prestaties van de onderneming zelf.

Al deze gebruikers van financiële informatie hebben behoefte aan stukken die zijn opgesteld volgens objectieve en algemeen aanvaarde normen. Onder invloed van steeds snellere en meer betrouwbare grensoverschrijdende communicatiemogelijkheden worden ook de kapitaalmarkten internationaler. Dat geldt zowel voor het bedrijfsleven dat zijn vermogen op de internationale kapitaalmarkt kan aantrekken als voor investeerders die het hen ter beschikking staande investeringskapitaal wereldwijd beleggen. Het wetsvoorstel strekt ertoe de toepassing van internationale verslaggevingsstanden en daarmee de transparantie te bevorderen.

Het overheidsbeleid is onder meer gericht op het bevorderen van de transparantie en toegang tot de markt, alsmede de betrouwbaarheid van het financiële verslaggeving, en het wegnemen van belemmeringen in de bestaande juridische infrastructuur. Transparante verslaggeving is met name van belang voor organisaties met een openbaar belang, zoals beursgenoteerde ondernemingen, financiële instellingen, zorginstellingen, staatsbedrijven en grote vennootschappen. Om transparantie te bevorderen dienen de jaarrekeningen van bedrijfsgerelateerde ondernemingen zoveel mogelijk onderling vergelijkbaar te zijn om te kunnen komen tot goed gefundeerde investerings-, financierings- en managementbeslissingen. De onderlinge vergelijkbaarheid wordt bevorderd door het hanteren van internationale verslaggevingsstandaarden, die door de internationale beroepsorganisatie van accountants (IFAC) zijn geadopteerd. Voor de overige organisaties kan op vrijwillige basis geopteerd worden voor toepassing van internationale verslaggingsstandaarden. De kleine ondernemingen en micro-ondernemers kunnen volstaan met jaarrekeningen volgens fiscale waarderingsgrondslagen.

Het onderhavige wetsvoorstel beoogt enerzijds onzekerheden weg te nemen en betrouwbare vergelijkbare jaarrekeningen te faciliteren, en anderzijds een aantal fundamentele waarden en normen in financiële verantwoording te waarborgen. Hierbij gaat het om de inrichting en presentatie van een jaarrekening, de omvangscriteria van entiteiten waarvoor de raamwerken voor verslaggevingsstandaarden gelden, de controleplicht door een onafhankelijke gecertificeerde accountant en de openbaarmaking van de jaarrekening. Het wetsvoorstel brengt geen wijziging in de in Suriname van toepassing zijnde wet- en regelgeving met betrekking tot het ondernemingsrecht, behoudens voor zover een afwijking expliciet uit deze wet blijkt. Uitgangspunt is geweest dat alleen die onderwerpen worden geregeld ten aanzien waarvan de behoefte tot een wettelijke regeling bestaat en waarin de bestaande wetten derhalve niet of niet adequaat voorzien. Zo bevatten bijvoorbeeld het Burgerlijk Wetboek en het Wetboek van Koophandel grotendeels reeds bepalingen omtrent het ondernemingsrecht.

B. Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1. Definities

In dit artikel zijn de diverse begrippen toegelicht waarbij er zoveel mogelijk aansluiting is gezocht bij zowel de regionaal als de internationaal gebruikte definities. Ten aanzien van de accountantscontrole (een onderzoek door een externe of onafhankelijke gecertificeerde accountant naar de activiteiten en verrichtingen van een organisatie om vast te stellen of deze overeenkomstig bepaalde doelstellingen, budgetten, normen en regels plaatsvinden) wordt uitdrukkelijk uitgegaan van een “onafhankelijke gecertificeerde accountant”. De certificering van accountants zal geschieden door een bij beschikking van de Minister aangewezen instelling (artikel 15). De eis van een gecertificeerde accountant is eveneens vereist ten aanzien van de opmaak van de “controleverklaring” (artikel 1 onder d).

De “organisatie van openbaar belang” zoals gedefinieerd in artikel 1 onder l is niet beperkt tot “grote ondernemingen”. De begrenzing wordt bepaald door het maatschappelijk belang. Dit maatschappelijk belang eist dat ten aanzien van het functioneren van de organisatie een deugdelijk bestuur en een deugdelijke financiële verantwoording noodzakelijk is in verband met het vertrouwen in de publieke functie van de organisatie.

Artikel 2. Toepasselijkheid

Van belang is om de wet op de jaarrekening in samenhang te zien met de relevante wettelijke regelingen inzake het ondernemingsrecht, omdat de financiële verantwoording onderdeel uit maakt van het deugdelijk bestuur van rechtspersonen.

Deze wet is van toepassing op alle rechtspersonen. Daaronder vallen op de eerste plaats de rechtspersonen ingevolge de Wet Cooperatieve Verenigingen (de cooperatieve vereniging), het Wetboek van Koophandel (de naamloze vennootschap) en de Wet op Stichtingen (de stichting). De tweede categorie is de bij of krachtens wet ingestelde rechtspersonen die niet reeds vallen onder de noemer van een stichting, naamloze vennootschap of een cooperatieve vereniging is. Het betreft de rechtspersoon sui generis. Een derde categorie die geen rechtspersoon is naar Surinaams recht maar gelet op het maatschappelijk belang, onder de werking van deze wet wordt gebracht is de onderlinge waarborgmaatschappij. Voor de toepassing van deze wet wordt de onderlinge waarborgmaatschappij daarom eveneens als rechtspersoon aangeduid (lid 2).

Artikel 3

In artikel is ten aanzien van de rechtspersonen als bedoeld in artikel 2 lid 1 de verplichting opgenomen tot het opstellen en vaststellen van een jaarrekening. De vaststelling van de jaarrekening dient jaarlijks te geschieden. De Centrale Bank van Suriname oefent ingevolge de Wet Toezicht Bank- Kredietwezen toezicht op de kredietinstellingen. Dit toezicht houdt tevens in het toezicht op de wijze hoe de jaarrekeningen van de kredietinstellingen worden opgesteld en gepresenteerd. Voor instellingen die onder toezicht staan van de Centrale Bank van Suriname kan door de Bank ingevolge artikel 3 lid 2 nadere eisen worden gesteld voor wat betreft de inrichting van de jaarrekening, waarderingsgrondslagen en verslaggevingsstandaarden, controleplicht, publicatieplicht, termijnen waarbinnen de jaarrekening moet zijn goedgekeurd of vastgesteld en het jaarverslag.

Artikelen 4, 5 en 6. De jaarrekening en het jaarverslag van de naamloze vennootschap en andere rechtspersonen.

Zoals eerder vermeld maakt het financieel verantwoorden van de financiële positie op een bepaald moment en de resultaten onderdeel uit van deugdelijk bestuur van een rechtspersoon. Een jaarrekening draagt bij aan de inzichtvereiste om financiële, bestuurlijke en sociale beslissingen te kunnen nemen aangaande de organisatie. Een bestuursverslag en verslag van de Raad van Commissarissen dragen bij aan de tekstuele uitleg van het gevoerd beleid van de organisatie. Om een goed onderbouwd besluit te kunnen maken zal een lezer van de jaarrekening een verklaring van een onafhankelijke gecertificeerde accountant wensen waarbij een oordeel wordt gegeven omtrent de betrouwbaarheid van de gepresenteerde financiële verantwoording.

Voor wat betreft de jaarrekening wordt deze onderscheiden in de enkelvoudige jaarrekening die bestaat uit de balans en de winst- en verliesrekening met de toelichting, en de geconsolideerde jaarrekening indien de rechtspersoon een geconsolideerde jaarrekening opstelt (artikel 4 lid 1). Het is van belang dat de jaarrekening die wordt opgesteld een zodanig inzicht geeft omtrent het vermogen en het resultaat, alsmede voor zover de aard van een jaarrekening dat toelaat, omtrent de solvabiliteit en de liquiditeit van de organisatie. De opstelling van de jaarrekening zal daarom

moeten geschieden volgens normen die in het maatschappelijk verkeer als aanvaardbaar worden beschouwd op grond waarvan een verantwoord oordeel omtrent de organisatie gevormd kan worden. Daarbij zijn in artikel 10 de verslaggevingstandaarden opgenomen op grond waarvan de jaarrekening opgesteld dienen te worden. In de artikelen 5 en 6 zijn er ten aanzien van de naamloze vennootschap en andere rechtspersonen de procedure opgenomen met betrekking tot de vaststelling van de jaarrekening, waarbij het bestuur een centrale rol vervult.

De artikelen 7, 8 en 9. De geconsolideerde jaarrekening

In tegenstelling tot de enkelvoudige jaarrekening die betrekking heeft op de jaarrekening van een enkele rechtspersoon, geeft de geconsolideerde jaarrekening een jaarlijks overzicht van de financiële situatie van een groep. Deze wordt opgesteld door het moederbedrijf van de groep. Ondernemingen die tot een groep behoren moeten in deze jaarrekening worden opgenomen.

Artikel 8 vereist dat de rechtspersoon die aan het hoofd staat van een groep waarop zij een overheersende zeggenschap of waarover zij de centrale leiding heeft, een geconsolideerde jaarrekening opstelt. Of er sprake is van een groepsrelatie wordt bepaald door het feit of een onderneming feitelijk beleidsbepalend is aan een andere (beleidsafhankelijke) maatschappij. Daarbij dient het geheel van feitelijke omstandigheden en contractuele relaties in aanmerking te worden genomen.

Beleidsbepalende invloed wordt uitgeoefend door gebruik te maken van de mogelijkheid de meerderheid van de stemrechten in de algemene vergadering van aandeelhouders uit te oefenen, of de mogelijkheid de meerderheid van de bestuurders te benoemen of te ontslaan.

Maar zelfs indien de meerderheid van de stemrechten in de algemene vergadering van aandeelhouders kan worden uitgeoefend, is er soms toch geen sprake van feitelijke beleidsbepalende invloed omdat op grond van statuten, een overeenkomst of een regeling de financiële en operationele activiteiten worden beheerst door derden of het recht de meerderheid van de bestuurders te benoemen of te ontslaan toekomt aan derden of aan de raad van commissarissen die onafhankelijk is van de aandeelhouder. Deze derde heeft in die gevallen minder dan de helft van de stemrechten en bezit op grond van een overeenkomst of de statuten toch beleidsbepalende invloed. Bij zorgvuldig toepassen van de criteria kan maar één maatschappij de feitelijke beleidsbepalende invloed uitoefenen, en kan een groepsmaatschappij ook maar tot één groep behoren. Als de feitelijk beleidsbepalende invloed wordt uitgeoefend door meerdere maatschappijen, is er veelal sprake van een joint venture.

De maatschappij die overheersende zeggenschap kan uitoefenen op andere maatschappijen en aan het hoofd staat van een groep is verplicht een geconsolideerde jaarrekening op te stellen.

Artikel 10. Verslaggevingsstandaarden.

Om transparantie en vergelijkbaarheid van jaarrekeningen van rechtspersonen mogelijk te maken zijn verslaggevingsstandaarden gewenst. Het is wenselijk dat een autoriteit, te weten de Surinaamse beroepsgroep van accountants, vaktechnisch verantwoordelijk is om de

toepasselijkheid van ontwikkelingen op het gebied van internationale verslaggevingsstandaarden te projecteren naar de Surinaamse maatschappij.

De fiscale waarderingsgrondslagen staan synoniem voor het zogenoemde 'goed koopmansgebruik'. Dit begrip staat verankerd onder artikel 7 lid 4 van de Inkomstenbelasting 1922. Op grond van de Inkomstenbelasting 1922 bestaan reeds de verplichtingen voor ondernemingen een fiscale jaarrekening op te maken volgens de in die wet vervatte goed koopmansgebruik. Ingevolge de Inkomstenbelasting 1922 dient eveneens de in een kalenderjaar genoten winst te worden bepaald volgens goed koopmansgebruik, met inachtneming van een bestendige gedragslijn die onafhankelijk is van de vermoedelijke uitkomst. De bestendige gedragslijn kan alleen gewijzigd worden indien goed koopmansgebruik dit rechtvaardigt. Het begrip goed koopmansgebruik is ingevuld door de jurisprudentie en de praktijk en het heeft daarmee een eigen, fiscale invulling gekregen. Een stelsel van jaarlijkse winstberekening voor de belastingheffing kan als strokende met goed koopmansgebruik worden aanvaard, indien dat stelsel is gegrond op hetgeen de bedrijfseconomie omtrent de juiste wijze van winstbepaling leert tenzij het resultaat in strijd is met de belastingwet of in strijd is met de algemene opzet of met een beginsel van de belastingwet. Het goed koopmansgebruik wordt voorts beheerst door een drietal beginselen: het realiteitsbeginsel, het voorzichtigheidsbeginsel en het eenvoudsbegin­sel.

Artikel 11. Omvangscriteria

Naar mate de omvang van de organisatie en de spreidingskring van de jaarrekening toeneemt, zullen de verslaggevingsstandaarden beter afgestemd dienen te zijn op een groter reikwijdte van informatiebehoefte op te nemen in de jaarrekening. De keuze van de gehanteerde verslaggevingsstandaarden is derhalve afgestemd op de omvang van de organisatie. Voor de bepaling van de omvang van de rechtspersoon is van belang het gemiddeld aantal voltijds werkzame personen over het boekjaar, de netto-omzet, uitgaande van de normale niet-incidentele bedrijfsactiviteiten over het boekjaar en de waarde van de activa volgens de balans aan het eind van het boekjaar.

Artikel 12. Organisaties van openbaar belang.

Organisaties van openbaar belang (OOB's) hebben een groter impact op het maatschappelijk verkeer. Derhalve zal transparantie over het financieel beleid in een jaarrekening met name van belang zijn bij OOB's. Tot rechtspersonen die bij wet opgericht behoren de rechtspersonen die een 'sui generis' status hebben.

Artikel 13. Openbaarmaking

Vanwege het maatschappelijk belang die organisaties van openbaar belang vervullen, is het wenselijk om een de jaarrekening bij een centrale plaats te deponeren en wel ten kantore van het Handelsregister. Voor de overige organisaties is het wenselijk dat er een mededeling bij het Handelsregister wordt gelegd waar de jaarrekening ter inzage ligt.

Artikelen 14 en 15. Controleplicht

Artikelen 14 en 15. Controleplicht

Gebruikers van de jaarrekening hebben de behoefte aan een oordeel van een onafhankelijke gecertificeerde accountant omtrent de betrouwbaarheid van de financiële verantwoording.

De organisaties van openbaar belang zijn verplicht een accountscontrole te doen verrichten op hun jaarrekening. De overige rechtspersonen kunnen vrijwillig de jaarrekening aan een accountantscontrole onderwerpen, tenzij zij daartoe statutair dan wel op grond van enig wettelijk voorschrift verplicht zijn.

In dit geval wordt door de accountant onderzocht of de jaarrekening het in artikel 4 lid 1 vereiste inzicht geeft. Hij gaat voorts na, of de jaarrekening aan de bij en krachtens de wet gestelde voorschriften voldoet, of het bestuursverslag met de jaarrekening verenigbaar is, en of het bestuursverslag in het licht van de tijdens het onderzoek van de jaarrekening verkregen kennis en begrip omtrent de rechtspersoon en zijn omgeving, materiële onjuistheden bevat.

Artikelen 16 en 17. Straf- en overgangbepalingen

Met betrekking tot handhaving van deze wet worden overtredingen van deze wet gekwalificeerd als economische delicten. Het in strijd handelen met de bij of krachtens deze wet gegeven voorschriften is derhalve de bepalingen van de Wet Economische Delicten (S.B. 1986 no. 2) van toepassing.

De rechtspersonen waarop deze betrekking heeft hebben bij de inwerkingtreding van deze wet een termijn van twee jaar om te voldoen aan de bij of krachtens deze wet gegeven voorschriften. De termijn van twee jaren wordt als voldoende geacht om te voldoen aan de voorschriften van deze wet te voldoen.

Paramaribo, 4 mei 2017

De initiatiefnemers:

J. Simons

M. Bouva

S. Tsang

C. Waterberg

A. Misiekaba